

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 10.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.10.44>

УДК 368

S. M. Khalatur,

д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Дніпровський державний аграрно-економічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8331-3341>

G. V. Oilynyk,

здобувач гр. Мг ФБС-1-24,

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-1232-3901>

БАГАТОЦІЛЬОВЕ ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ СТРАХОВИХ АКТИВІВ: СУЧАСНИЙ АСПЕКТ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

S. Khalatur,

Doctor of Economic Sciences, Professor,

Head of the Department of Finance, Banking and Insurance,

Dnipro State Agrarian and Economic University

H. Oilynyk,

Student of the gr. MgFBS-1-24,

Dnipro State Agrarian and Economic University

MULTIPURPOSE FINANCIAL PLANNING OF INSURANCE ASSETS: MODERN ASPECT AND PROSPECTS

У статті розглядаються теоретичні та практичні аспекти багатоцільового фінансового планування страхових активів у контексті сучасних економічних викликів. В даній статті зацентовано увагу на необхідності інтеграції стратегічного управління фінансами зі специфікою страхового ринку, враховуючи ризики, нормативно-правове регулювання та інноваційні підходи до оцінки активів. Проведено аналіз сучасних моделей фінансового планування, що дозволяють оптимізувати структуру страхового портфеля, забезпечити його стійкість та прибутковість. Особливу увагу приділено перспективам цифровізації фінансових процесів, використанню штучного інтелекту та Big Data для прогнозування страхових активів і управління ліквідністю. Запропоновано концептуальну модель багатоцільового планування, яка базується на використанні інноваційних технологій. Результати дослідження можуть бути корисними для страхових компаній, фінансових аналітиків та регуляторних органів.

This scientific article is devoted to the study of multipurpose financial planning of insurance assets, highlighting its relevance in the context of modern economic transformations, increasing market volatility, and the need for strategic resilience in the insurance sector. The purpose of the research is to develop a comprehensive understanding of how financial planning can be adapted to meet the multifaceted objectives of insurance companies, including risk mitigation, profitability, liquidity management, and long-term sustainability. The topic is particularly timely due to the growing complexity of financial instruments, the expansion of insurance services, and the integration of digital technologies into financial operations. The study employs a combination of analytical, comparative, and modeling methods to examine the structure and dynamics of insurance asset management. Quantitative analysis is used to evaluate the efficiency of various planning models, while scenario modeling helps to identify optimal strategies under conditions of uncertainty. The research also incorporates expert evaluation techniques to assess the practical applicability of proposed planning frameworks.

As a result of the study, a conceptual model of multipurpose financial planning was developed, which integrates strategic, operational, and technological components of asset management. This model allows for the flexible allocation of resources, taking into account the specific characteristics of different types of insurance products and the financial goals of the organization. The findings demonstrate that the implementation of such a model enhances the ability of insurance companies to respond to external shocks, improve financial stability, and maintain competitive advantages in a rapidly changing environment. The practical value of the article lies in its potential to serve as a methodological basis for financial managers, analysts, and decision-makers in the insurance industry. It provides actionable insights into the design and execution of financial planning processes that are aligned with both regulatory requirements and internal corporate strategies. Moreover, the proposed approach can be adapted to various market conditions and organizational structures, making it a versatile tool for improving the effectiveness of insurance asset management.

Ключові слова: *фінансове планування, страхові активи, ризик-менеджмент, цифровізація, ринок страхових послуг, стратегічне управління.*

Keywords: *financial planning, insurance assets, risk management, digitalization, insurance services market, strategic management.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. У сучасних умовах глобальної економічної нестабільності, зростання фінансових ризиків та активного впровадження цифрових технологій особливої актуальності набуває питання ефективного управління страховими активами. Страхові компанії стикаються з необхідністю одночасного досягнення кількох стратегічних цілей: забезпечення фінансової стійкості, оптимізації інвестиційного портфеля, дотримання нормативних вимог та адаптації до змін ринкового середовища. Водночас традиційні підходи до фінансового планування часто не враховують багатовекторність завдань, що стоять перед

страховими організаціями, та не здатні забезпечити належний рівень гнучкості й адаптивності. Саме тому виникає потреба у розробці багатоцільових моделей фінансового планування, які б інтегрували стратегічне управління, ризик-менеджмент і цифрові інструменти аналізу. Зв'язок проблеми з важливими науковими та практичними завданнями полягає у необхідності формування нових підходів до управління страховими активами, що дозволять підвищити ефективність фінансових рішень, забезпечити стабільність страхового ринку та сприяти його сталому розвитку в умовах постійних змін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У контексті дослідження багатоцільового фінансового планування страхових активів варто звернути увагу на низку актуальних наукових праць, які висвітлюють сучасні підходи до управління фінансами у страхових організаціях. Серед українських авторів заслуговує на увагу робота Олени Бойко під назвою «Фінансове планування у страхових організаціях» [1]. У статті авторка досліджує структуру стратегічного та оперативного планування, акцентуючи увагу на системі збалансованих показників як ключовому елементі ефективного управління страховими активами.

У науковій публікації Богріновцевої Л. М., Ключки О. В. та Заїчко І. В., яка має назву «Розвиток та впровадження інноваційних підходів до фінансового управління страховими компаніями в умовах воєнного стану» [2] автори досліджують актуальні напрями розвитку страхових компаній в Україні в умовах військової агресії та економічної нестабільності. Основна увага приділяється впровадженню інноваційних технологій у фінансове управління активами, які дозволяють адаптуватися до нових викликів, зберігати платоспроможність і забезпечувати конкурентоспроможність страхових послуг.

Ще одне важливе дослідження належить автору Li Chenu. У його статті, що називається «Multi-Objective Asset Allocation in Insurance Firms» [3], розглядається мультикритеріальний підхід до розподілу активів, що дозволяє оптимізувати фінансову стійкість страхових компаній. Дані публікації формують наукову основу для подальших досліджень у сфері багатоцільового

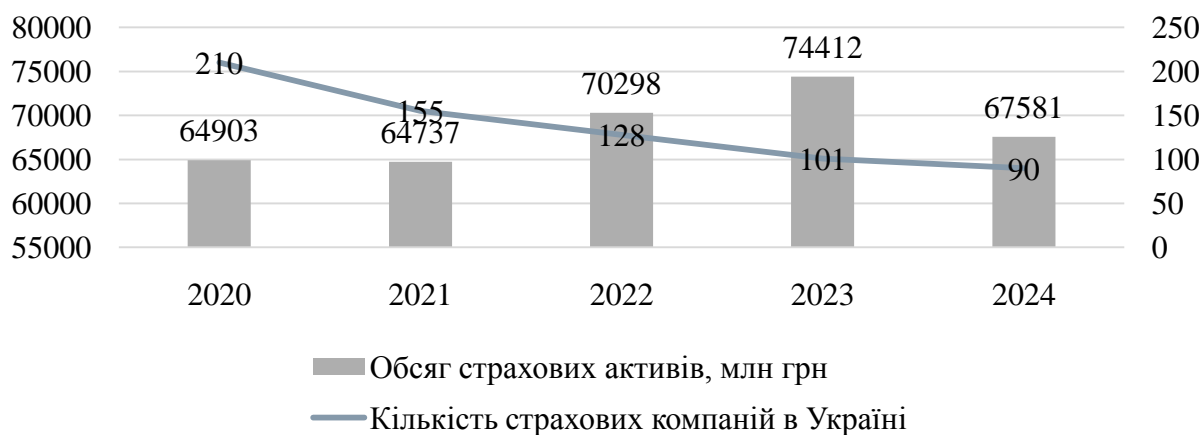
фінансового планування страхових активів, демонструючи як національні, так і міжнародні підходи до вирішення актуальних проблем страхового бізнесу.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження теоретичних засад і практичних механізмів багатоцільового фінансового планування страхових активів в умовах сучасної економіки, що характеризується високим рівнем нестабільності, цифровізації та зростанням ризиків. Завданням дослідження є розробка концептуальної моделі планування, яка дозволяє інтегрувати стратегічне управління, ризик-менеджмент та інноваційні фінансові інструменти для забезпечення ефективного функціонування страхових компаній. У межах поставленої мети передбачено аналіз існуючих підходів до управління страховими активами, визначення їхніх переваг і недоліків, а також формування рекомендацій щодо впровадження багатоцільових моделей планування, здатних адаптуватися до змін ринкового середовища та забезпечити фінансову стійкість страхового бізнесу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний стан фінансового планування страхових активів в Україні характеризується складним поєднанням процесів адаптації до воєнних умов, цифрової трансформації та підвищення вимог до фінансової стійкості страхових компаній. Після початку повномасштабного вторгнення фінансові стратегії страховиків зазнали суттєвих змін: головним завданням стало забезпечення ліквідності та збереження капіталу в умовах підвищеної волатильності ринку. Планування активів дедалі частіше здійснюється з урахуванням ризиків неплатоспроможності контрагентів, інфляційного тиску та коливань валютного курсу, що потребує оперативного коригування фінансових планів і сценарного моделювання.

За останні п'ять років в Україні спостерігається позитивна динаміка обсягу страхових активів, незважаючи на зменшення кількості страховиків. У 2018 році на ринку функціонувала 281 страхова компанія із загальними активами близько 63,5 млрд грн. У подальші роки спостерігалось поступове зменшення кількості учасників ринку — до 233 у 2019 році, 210 у 2020-му, 155 у 2021-му та 128 у 2022-му. Станом на середину 2024 року кількість страхових компаній скоротилася до 101. Така тенденція свідчить про процес

консолідації ринку, вихід з нього малоефективних або фінансово нестійких установ, а також посилення регуляторних вимог і вплив воєнних факторів на діяльність страхового сектору. (рис. 1).

Рис. 1. Динаміка обсягу страхових активів та кількості українських страхових компаній за 2020-2024 роки

Джерело: створено автором на основі [4]

Якщо у 2018 році загальний обсяг страхових активів становив 63,5 млрд грн, то до 2022 року вони зросли до 70,3 млрд грн, а у 2023 році досягли пікового значення — 74,4 млрд грн. Лише у першій половині 2024 року відбулося незначне зниження до 67,6 млрд грн, що пов'язано з економічними наслідками воєнних дій, зниженням платоспроможності населення та частковим скороченням інвестиційного портфеля страхових компаній [4].

Якість прогнозування страхових активів безпосередньо залежить від обраної моделі планування, оскільки саме вона визначає методологічну основу оцінки ризиків, структурування активів і точність передбачення фінансових результатів. Традиційні моделі планування (табл. 1), що базуються на історичних даних і стандартних фінансових показниках, забезпечують базовий рівень прогнозування, але в умовах високої волатильності ринку та швидких змін макроекономічного середовища вони часто виявляються недостатньо гнучкими. Такі моделі схильні до затримки в реагуванні на нові тенденції, оскільки оперують переважно минулими значеннями показників, що знижує точність прогнозів у кризових або воєнних умовах.

Таблиця 1. Сучасні моделі багатоцільового фінансового планування страхових активів

Модель планування	Характеристика та практичне застосування у страхових компаніях
Традиційні моделі планування	
ALM (Asset-Liability Management)	Управління активами та пасивами для забезпечення платоспроможності компанії. ALM дозволяє зіставляти строки та обсяги грошових потоків, мінімізувати ризики процентної ставки та ліквідності. Використовується для стратегічного планування інвестицій страхових резервів
Модель динамічного фінансового аналізу (DFA)	Імітаційне моделювання довгострокової фінансової стійкості страховика з урахуванням ризиків (страхового, ринкового, кредитного, операційного). Використовується для оцінки впливу стратегічних рішень на платоспроможність
Модель оптимізації портфеля (на основі теорії Марковіца)	Формування інвестиційного портфеля із заданим рівнем ризику та очікуваної доходності. Використовується для розміщення активів страхових резервів, зокрема у сфері життя та пенсійного страхування
Моделі з мультифакторною структурою	
Модель Value-at-Risk (VaR)	Оцінка потенційних збитків портфеля активів при заданому рівні довіри. Застосовується для контролю ризиків при управлінні страховими активами, а також у рамках Solvency II
Модель сценарного аналізу	Аналіз впливу різних економічних і фінансових сценаріїв на прибутковість та платоспроможність страхової компанії. Дозволяє адаптувати стратегії інвестування у мінливих ринкових умовах
ESG-орієнтоване фінансове планування	Врахування екологічних, соціальних та управлінських (ESG) факторів при плануванні інвестицій. Використовується страховими компаніями для відповідального інвестування, зростання довіри клієнтів та виконання регуляторних вимог
Модель економічного капіталу (ECM)	Визначення обсягу капіталу, необхідного для покриття всіх ризиків з урахуванням внутрішніх моделей. Допомогає страховим компаніям краще управляти ризиками та відповідати вимогам Solvency II

Джерело: створено автором на основі [5]

Моделі з мультифакторною структурою, які поєднують економетричні методи з імітаційним або сценарним моделюванням, надають можливість комплексного аналізу взаємозв'язків між прибутковістю, ризиком і ліквідністю активів. Застосування моделей підвищує точність оцінок у середньостроковій перспективі та зменшує похибку прогнозів при різких змінах ринкових умов. Водночас використання моделей, заснованих на нечіткій логіці або когнітивному моделюванні, забезпечує більш якісне прогнозування в умовах неповної інформації, що є особливо важливим для

українського страхового ринку в період воєнних і післявоєнних трансформацій [5].

Сучасні моделі фінансового планування страхових активів мають свої переваги та обмеження, що визначають доцільність їх використання залежно від специфіки страхової компанії, її розміру, виду діяльності, а також ринкового середовища. Однією з ключових переваг даних моделей є здатність забезпечувати комплексне управління ризиками. Наприклад, ALM-моделі дозволяють ефективно координувати активи з пасивами, знижуючи ризик неплатоспроможності через неспівпадіння строків або обсягів грошових потоків. Динамічний фінансовий аналіз (DFA) та економічне моделювання капіталу (ЕСМ) надають змогу оцінити довгострокову фінансову стійкість з урахуванням змін у зовнішньому середовищі, що сприяє прийняттю обґрунтованих стратегічних рішень і кращому управлінню капіталом. Крім того, моделі, які враховують ESG-фактори, допомагають компаніям інтегрувати принципи сталого розвитку в інвестиційне планування, що покращує репутацію та приваблює клієнтів, орієнтованих на соціальну відповідальність.

Втім, незважаючи на значні переваги, ці моделі мають і низку недоліків. Багато з них є складними в реалізації й вимагають глибоких знань, доступу до якісних даних та потужного програмного забезпечення. Наприклад, DFA чи стохастичне моделювання потребують великої кількості сценаріїв та обчислювальних ресурсів, що може бути складно реалізувати для невеликих компаній. ALM та ЕСМ моделі мають високу чутливість до припущень, а отже, неточні або суб'єктивні вхідні параметри можуть суттєво вплинути на результати. Крім того, моделі на кшталт VaR можуть не враховувати екстремальні події («чорні лебеді»), що знижує їх ефективність у кризових ситуаціях. Ще однією проблемою є обмеження застосування деяких моделей у країнах із нерозвиненими фінансовими ринками або нестабільною макроекономічною ситуацією. Наприклад, портфельна оптимізація може виявитися малоефективною за умов нестабільних прибутковостей активів або обмеженої доступності фінансових інструментів. ESG-моделі, попри свою актуальність, можуть створювати додаткове навантаження через необхідність збору нефінансової звітності та інтеграції нових критеріїв у вже існуючі системи [6].

Для мінімізації вищенаведених недоліків та ризиків, з якими стикаються страхові компанії у процесі планування активів, доцільним буде використання компаніями концептуальної моделі багатоцільового планування, яка базується на впровадженні інноваційних технологій (табл. 2).

Таблиця 2. Перспективи впровадження інноваційних технологій у процес планування страхових активів

Характеристика технології	Ефект від впровадження
Штучний інтелект (AI)	
Використання алгоритмів машинного навчання для аналізу великих обсягів даних та виявлення закономірностей	Підвищує точність прогнозування ринкових ризиків, дозволяє автоматизувати прийняття інвестиційних рішень, адаптує портфель до змін ринку в реальному часі
Big Data	
Обробка та аналіз великих масивів структурованої і неструктурованої інформації з різних джерел	Покращує аналіз трендів, допомагає ідентифікувати ризики та можливості інвестування на основі поведінкових і ринкових даних
Блокчейн	
Розподілений реєстр для забезпечення прозорості та безпеки транзакцій	Сприяє зниженню операційних витрат і ризиків, забезпечує прозорий облік активів і підвищує довіру до звітності
Робо-адвайзери	
Автоматизовані системи фінансового консультування, що формують інвестиційні стратегії на основі алгоритмів	Дозволяють персоналізувати стратегії управління активами та знижують витрати на аналітику
Хмарні технології (Cloud computing)	
Надання обчислювальних потужностей та зберігання даних через інтернет	Забезпечують масштабованість та гнучкість у плануванні, пришвидшують доступ до моделей та звітів у режимі реального часу
Інтернет речей (IoT)	
Об'єднання фізичних пристроїв у мережу з можливістю обміну даними	Дає змогу збирати додаткові дані про застраховані об'єкти, покращуючи оцінку ризиків та точність планування майбутніх грошових потоків
Квантові обчислення (Quantum computing)	
Новий тип обчислювальних процесів, що дозволяє проводити складні розрахунки значно швидше	У перспективі дозволить обробляти складні фінансові моделі та оптимізувати великі інвестиційні портфелі за лічені секунди
Доповнена аналітика (Augmented analytics)	
Поєднання AI та аналітики для автоматизованої обробки й інтерпретації даних	Автоматизує підготовку аналітичних звітів, спрощує виявлення трендів і формування стратегії розміщення активів

Джерело: створено автором на основі [6]

Концептуальна модель багатоцільового планування страхових активів, що базується на використанні інноваційних технологій, передбачає інтеграцію цифрових інструментів у процес прийняття стратегічних і тактичних фінансових рішень страхової компанії (рис. 2). В її основі лежить використання штучного інтелекту, який завдяки алгоритмам машинного навчання забезпечує глибокий аналіз великих обсягів даних, виявляє приховані закономірності та підвищує точність прогнозування ринкових ризиків. ШІ дозволяє системі адаптивно реагувати на коливання ринку в режимі реального часу, підтримуючи оптимальний баланс між прибутковістю та безпекою активів [7].

Рис. 2. Концептуальна модель багатоцільового планування страхових активів

Джерело: створено автором на основі [7]

Важливою особливістю цієї концептуальної моделі є її багатоцільовість. Вона одночасно враховує потреби у ліквідності, дохідності,

дотриманні нормативів платоспроможності, а також індивідуальні ризик-профілі окремих продуктів страхування. Завдяки поєднанню різних технологій в одному цифровому просторі, така модель здатна адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі та внутрішніх цілях компанії в режимі реального часу.

Використання моделі багатоцільового планування страхових активів, заснованої на інноваційних технологіях, кардинально змінює саму логіку та структуру процесу планування в страховій компанії. Замість традиційного підходу, що базується на історичних даних та статичних прогнозах, формується динамічна система прийняття рішень, у якій аналітичні процеси, прогнозування та контроль інтегровані в єдину цифрову екосистему. Передусім змінюється аналітичний етап планування. Завдяки застосуванню штучного інтелекту та технологій Big Data страхові компанії отримують можливість аналізувати значно більші обсяги інформації, включаючи поведінкові, макроекономічні та соціальні дані, що дозволяє моделі формувати більш точні прогнози ризиків, виявляти приховані взаємозв'язки між факторами впливу та своєчасно реагувати на зміни ринку [8].

На етапі формування структури активів модель забезпечує автоматизований добір технологічних інструментів інвестування з урахуванням множини цілей – прибутковості, ліквідності, ризиковості та регуляторних вимог. Робото-адвайзери та доповнена аналітика формують персоналізовані стратегії, враховуючи індивідуальні параметри портфеля компанії, її фінансові зобов'язання та ризиковий профіль. Інтеграція блокчейну підвищує прозорість і достовірність усіх етапів планування, адже кожна транзакція, операція або зміна в портфелі фіксується у розподіленому реєстрі, що унеможливорює маніпуляції та підвищує довіру до внутрішньої звітності. На етапі моніторингу дотримання вимог здійснюється постійне спостереження за тим, як страхова компанія виконує встановлені нормативи, внутрішні політики та стратегічні параметри планування активів. Особлива увага приділяється дотриманню вимог Національного банку України щодо

структури активів, лімітів інвестування та розподілу капіталу між різними інструментами [9].

На завершальному етапі проводиться оцінка ефективності реалізованої моделі планування активів та визначення ступеня досягнення поставлених цілей. Порівнюються прогнози та фактичні показники доходності, ліквідності, структури активів і капіталу. Аналіз охоплює також виявлення сильних і слабких сторін прийнятих управлінських рішень, оцінку зовнішніх факторів, що вплинули на результати, і формування висновків для подальшого вдосконалення стратегії. Результати цього етапу стають основою для оновлення моделі планування, коригування фінансових політик, перегляду ризик-апетиту компанії та підвищення точності майбутніх прогнозів.

Таким чином, концептуальна модель багатоцільового планування страхових активів на базі інноваційних технологій — це комплексна система, що забезпечує стратегічну гнучкість, підвищену точність рішень і конкурентні переваги в умовах високої динаміки фінансових ринків. Використання цієї моделі робить процес планування страхових активів більш точним і гнучким. Компанія отримує можливість прогнозувати зміни і проактивно впливати на фінансові результати, забезпечуючи стійкість та конкурентоспроможність у мінливих ринкових умовах [10].

Висновки і перспективи. У результаті проведеного дослідження встановлено, що багатоцільове фінансове планування страхових активів є ключовим інструментом забезпечення стабільності, ефективності та адаптивності страхових компаній в умовах сучасного економічного середовища. Запропонована концептуальна модель планування дозволяє інтегрувати стратегічні, операційні та технологічні аспекти управління активами, враховуючи специфіку страхового ринку, ризики та потреби різних видів страхування. Впровадження таких моделей сприяє підвищенню фінансової стійкості, покращенню якості прийняття управлінських рішень та формуванню конкурентних переваг. Перспективи подальших досліджень у цьому напрямку полягають у розширенні інструментарію цифрового

планування, зокрема через використання штучного інтелекту, машинного навчання та великих даних для прогнозування фінансових показників і поведінки страхових портфельів. Крім того, актуальним є вивчення впливу глобальних регуляторних змін на процес фінансового планування, а також адаптація моделей до різних типів страхових компаній — від великих корпорацій до малих і середніх підприємств. Усе це відкриває нові можливості для формування гнучких, інноваційних та стійких фінансових стратегій у сфері страхування.

Література

1. Бойко О. Фінансове планування у страхових організаціях. *Інституційний репозитарій Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана*. 2021. №2. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/items/c47cb7cd-8420-49d7-93e9-69c843fcd383> (дата звернення: 04.10.2025).

2. Богріновцева Л. М., Ключка О. В., Заїчко І. В. Розвиток та впровадження інноваційних підходів до фінансового управління страховими компаніями в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024. № 60. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-57> (дата звернення: 02.10.2025).

3. Chenu Li. Multi-Objective Asset Allocation in Insurance Firms. *Asian Journal of Finance and Economics*. 2021. URL: <https://www.ajfe.org/articles/chen2021multiobjectiveinsurance> (дата звернення: 03.10.2025).

4. Наглядова статистика. Показники діяльності страхових компаній. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (дата звернення: 08.10.2025).

5. Качула С. В., Білуха Р. М. Підвищення прибутковості страхової компанії в сучасних умовах. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. №22. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.22.64> (дата звернення: 11.10.2025).

6. Панченко О., Садчикова І. Вплив цифрових технологій на розвиток страхового бізнесу. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2023. № 4 (36). DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-4\(36\)-291-301/](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-4(36)-291-301/) (дата звернення: 13.10.2025).

7. Другова В. Інноваційні підходи до страхового менеджменту в умовах цифрової трансформації. *Економіка та суспільство*. 2024. № (66) DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-123> (дата звернення: 01.10.2025).

8. Бабій, О., & Койнак, В. (2024). Сучасні проблеми та перспективи управління активами підприємств. *Економіка та суспільство*, (59). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-27> (дата звернення: 09.10.2025).

9. Вівчар О. Й., Творидло І. М., Творидло О. М., Корабель І. Ю. Фінансове планування в умовах зовнішньоекономічних ризиків. *Агросвіт*. 2024. №21. DOI: 10.32702/2306-6792.2024.21.36 (дата звернення: 07.10.2025).

10. Дема Д. І., Сус Л. В., Сус Ю. Ю. Формування механізму фінансового планування на підприємстві в умовах невизначеності та нестабільності зовнішнього середовища. *Бізнесінформ*. 2021. №9. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-9-207-215> (дата звернення: 08.10.2025).

11. Hudym, K., & Khalatur, S. (2016). Systematisation and analysis of MNCs' models of conduct for entering the national agrarian markets. *Economic Annals-XXI*, 159(5-6), 34-37. <https://doi.org/10.21003/ea.V159-07> (дата звернення: 04.10.2025).

12. Khalatur, S.M. (2017). Important provisions for the development of agriculture of Ukraine. *Baltic Journal of Economic Studies*, 3(2), 147-154. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2017-3-2-147-154> (дата звернення: 03.10.2025).

13. Zhylenko, K.M., Khalatur, S.M., Pavlenko, O.P., & Pavlenko, O.S. (2022). Formation of macroeconomic indicators under the influence of MICE-tourism. *Academy review*, 2(57), 249-266. <https://doi.org/10.32342/2074-5354-2022-2-57-19> (дата звернення: 02.10.2025).

14. Khalatur S., Dovgal O., Karamushka O., Brovko L., Vodolazska O. (2024). Innovative trends of financial engineering to the way of digital economy. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 6(59), 136–150. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptop.6.59.2024.4508> (дата звернення: 14.10.2025).

References

1. Boiko, O. (2021), “Financial Planning in Insurance Organizations”, *Institutsiyni repozytarii KNEU im. Vadyma Hetmana*, vol. 2. available at: <https://ir.kneu.edu.ua/items/c47cb7cd-8420-49d7-93e9-69c843fcd383> (Accessed 4 October 2025).

2. Bohrinovtseva, L.M., Kliuchka, O.V. and Zaichko, I.V. (2024), “Development and Implementation of Innovative Approaches to Financial Management of Insurance Companies under Martial Law Conditions”, *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 60. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-57>.

3. Li, Ch. (2021), “Multi-Objective Asset Allocation in Insurance Firms”, *Asian Journal of Finance and Economics*. available at: <https://www.ajfe.org/articles/chen2021multiobjectiveinsurance> (Accessed 3 October 2025).

4. Natsionalnyi bank Ukrainy (2025) “Supervisory Statistics: Performance Indicators of Insurance Companies”. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (Accessed 8 October 2025).

5. Kachula, S.V. and Bilukha, R.M. (2024), “Improving the Profitability of Insurance Company under Modern Conditions”, *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 22. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.22.64>.

6. Panchenko, O. and Sadchykova, I. (2023), “The Impact of Digital Technologies on the Development of the Insurance Business”, *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia*, vol. 4(36). [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-4\(36\)-291-301](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-4(36)-291-301).

7. Druhova, V. (2024), “Innovative Approaches to Insurance Management in the Context of Digital Transformation”, *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 66. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-123>.

8. Babii, O. and Koinak, V. (2024), “Current Problems and Prospects of Enterprise Asset Management”, *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 59. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-27>.

9. Vivchar, O.Y., Tvorydlo, I.M., Tvorydlo, O.M. and Korabel I.Y. (2024), “Financial Planning under Foreign Economic Risks”, *Agrosvit*, vol. 21. <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2024.21.36>.

10. Dema, D.I., Sus, L.V. and Sus Y.Y. (2021), “Formation of the Financial Planning Mechanism at the Enterprise under Uncertainty and Instability of the External Environment”, *Biznesinform*, vol. 9, pp. 207–215. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-9-207-215>.

11. Hudym, K., and Khalatur, S. (2016), “Systematisation and analysis of MNCs’ models of conduct for entering the national agrarian markets”, *Economic Annals-XXI*, vol. 159(5-6), pp. 34-37. <https://doi.org/10.21003/ea.V159-07>.

12. Khalatur, S.M. (2017), “Important provisions for the development of agriculture of Ukraine”, *Baltic Journal of Economic Studies*, vol. 3(2), pp. 147-154. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2017-3-2-147-154>.

13. Zhylenko, K.M., Khalatur, S.M., Pavlenko, O.P., and Pavlenko, O.S. (2022), “Formation of macroeconomic indicators under the influence of MICE-tourism”, *Academy review*, vol. 2(57), pp. 249-266. <https://doi.org/10.32342/2074-5354-2022-2-57-19>.

14. Khalatur, S., Dovgal, O., Karamushka, O., Brovko, L. and Vodolazska, O. (2024). “Innovative trends of financial engineering to the way of digital economy”, *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 6(59), pp. 136–150. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.59.2024.4508>.

Стаття надійшла до редакції 15.10.2025 р.